

शान्ते च हीननिष्ठे गुर्वाद्यालम्बने हास्ये ।

ब्रह्मवधाद्युत्साहेऽधमपात्रगतं तथा वीरे ॥

उत्तमपात्रगतत्वे भयानके ज्ञेयमेवमन्यत्र ।

तत्र रतेरूपनायकनिष्ठत्वे यथा मम ।

“स्वामी मुग्धतरो वनं घनमिदं बालाहमेकाकिनी

क्षोणीमावृणुते तमालमलिनच्छायातमःसन्ततिः ।

तन्मे सुन्दर मुञ्च कृष्ण सहसा वर्त्मनि गोप्या गिरः

श्रुत्वा तां परिरभ्य मन्मथकलासक्तो हरिः पातु वः” ।

बहुनायकनिष्ठत्वे यथा ।

“कान्तास्त एव भुवनत्रितयेऽपि मन्ये

येषां कृते सुतनु पाण्डुरयं कपोलः” ॥

अनुभयनिष्ठत्वे यथा । मालतीमाधवे नन्दनस्य मालत्यां ।

“पश्चादुभयनिष्ठत्वेऽपि प्रथममेकनिष्ठत्वे रतेराभासत्वं” इति

श्रीमल्लोचनकाराः ॥

तत्रोदाहरणं यथा रत्नावल्यां । सागरिकाया अन्योन्यदर्श-

नात् प्राक् वत्सराजे रतिः ॥

प्रतिनायकनिष्ठत्वे यथा । हयग्रीववधे हयग्रीवस्य जल-

क्रीडावर्णने ।

अधमपात्रगतत्वे यथा ।

“जघनस्थलनद्रूपत्रवल्लीगिरिमल्लीकुसुमानि कापि भिल्ली ।

अवचित्य गिरौ पुरो निषणा खकचानुत्कचयाञ्चकार भर्त्रा” ॥

तिर्य्यगतत्वे यथा ।